

Beslutning om overgang til tredje fase og anvendelse af art. K.9 kræver til sin tid ikke blot en beslutning i den danske regering, som skal meddeles De Europæiske Fællesskaber, men tillige en forudgående behandling i Folketinget med henblik på samtykke i medfør af grundlovens § 19, stk. 1. Professor Henrik Zahle fremhæver således, at såvel regering som Folketing i denne henseende skal træffe en fri politisk beslutning om, hvorledes man vil stille sig til det intensiverede europæiske samarbejde. Under disse omstændigheder kan der efter professor Henrik Zahles opfattelse ikke tales om, at regering eller Folketing tidligere (nemlig i 1992) har vedtaget en »overladelser« af beføjelser – i så fald var der jo ikke noget at tage stilling til. Men når regering og Folketing ikke har taget stilling til overladelser, kan der efter professor Henrik Zahles opfattelse ikke (i 1992) gennemføres en folkeafstemning vedrørende lovforslaget, således at denne folkeafstemning skulle indeholde en stillingtagen til et tema, som regering og Folketing ikke har taget stilling til. Når regering og Folketing ikke har taget stilling til overladelser, kan vælgerbefolkningen efter Henrik Zahles opfattelse heller ikke tage stilling til overladelser. Lovforslaget – og den formentlig vedtagne lov – må udgøre et fælles tema for beslutning i regering, Folketing og vælgerbefolkning.

Man kan efter professor Henrik Zahles opfattelse hertil anføre, at med udformningen af det samlede traktatkompleks er etableret et regelsæt ikke blot for de områder af det supranationale samarbejde, som iværksættes straks efter medlemsstaternes ratifikation af Unionstraktaten, men også for de dele af samarbejdet, som først igangsættes efter beslutning om tredje fase eller art. K.9. Institutionerne og deres beføjelser er beskrevet i traktatkomplekset, og Danmark har overladt denne kompetence, selv om overladelser skal bekræftes ved en senere beslutning ikke blot i Rådet, men også på det nationale plan.

Dette synspunkt har ifølge Henrik Zahle den rigtighed, at en mulighed for at *trække en kompetence tilbage* ikke i sig selv kan afskære fra at betragte beføjelsen som overladt, indtil tilbagetrækning sker. Så længe beføjelsen er hos den supranationale organisation, er den »overladt«, og ved etablering af denne situation sker der derfor en overladelser.

Men denne betragtning kan efter Henrik Zahles opfattelse ikke strækkes videre. Den kan efter Henrik Zahles opfattelse ikke dække en situation, hvor Danmarks deltagelse i det videregående supranationale samarbejde forudsætter en selvstændig national beslutning herom. At dette er tilfældet vedrørende samarbejdet efter art. K.8, fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen, der henviser til medlemsstaternes »forfatningsmæssige procedure«.

Samme formulering er ikke anvendt i forbindelse med overgangen til tredje fase. Hvis det kan lægges til grund, at den særlige protokol for Danmark kan forstås derhen, at Danmark deltager i tredje fase, *medmindre* der fremkommer en særlig og negativ beslutning fra den danske regerings side, finder professor Henrik Zahle det berettiget at tale om en overladelser på nuværende tidspunkt. Situationen kan da efter professor Henrik Zahles opfattelse sammenlignes med den ovenfor nævnte tilbagetrækning, omend tilbagetrækningen i dette tilfælde sker før igangsætningen af samarbejdet.

Hvis protokollen for Danmarks vedkommende må forstås derhen, at Danmark kun deltager i tredje fase under forudsætning af, at der fra den danske regering til Rådet kommer en positiv meddelelse herom, vedtaget i overensstemmelse med de forfatningsmæssige regler i Danmark, stiller sagen sig efter professor Henrik Zahles opfattelse anderledes. I så fald er det denne meddelelse og de forud for denne gående beslutningsprocesser, der repræsenterer den overladelser, som § 20 angår. Det er denne forståelse af protokollen, der er lagt til grund i professor Henrik Zahles konklusion.

5. Professor Henrik Zahle peger på, at det kan give anledning til nogen tvivl, om den protokol, der vedrører Danmarks overgang til tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union, skal forstås således, at den forudsætter en positiv dansk tilkendegivelse om dansk deltagelse i tredje fase, eller om dansk deltagelse i tredje fase sker automatisk, medmindre der fremkommer en særlig negativ beslutning herom.

Ifølge protokollens pkt. 1 underretter den danske regering Rådet om sin holdning vedrørende deltagelse i tredje fase, inden Rådet foretager sin vurdering i henhold til Traktatens 109 J, stk. 2. Protokollen indeholder således en forudsætning om, at Danmark udtrykkeligt til-